

rseny.

ros 6 rendőr-
számára, hat
— a városi
zemlére kitett
néműek készi-
1884. számú
i verseny ren-
alkozni kíván-
rt ajánlatukat
gyártmányu
minták esato-
0-ik napjának
esteri hivatal-
hogy az aján-
minden egyes
ra. — A zárt
e. 10 órakor
i nagytanács-
n felbontatni.
árosi számvé-
tők és máso-

ept. 19.

si tanács.

ik.

szatmármegye
nás közelében
ben, egy tag-
es gazdasági
átvéve — hat

zletben lévő
an átvétetik.
vagy levél
RAY FAR-

Videki mezei

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETMENTEK.

elsőzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
munka feltételeinek megintezendők

Bérmunkások levelei csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 ft —
Félévre	5 ft —
Nyolc hónapra	2 ft 50 —
Egy hónapra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasasbepettisor egyzetel beigazdálkodó kr
Helyegyd minden hirdetésért külföld 50 kr
Nyilatér 4 hasasbepettisorért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Kedd, szept. 23.

186. szám.

Az orákulum.

Az országgyűlési időszak közeledtével megkezdődnek a jóslatok, nagy dob és czintányér megszólalnak, hogy augrok hirdethessék rósz előérzeteiket.

Mert ezek az urak mindent előre megéreznek s menten hírül adják hitfeleiknek, mint az időmérő szokta a bennehívőknek. Pedig már a „Pesti Napló“ időmérője csak csalhatatlan; az pedig most érzi, hogy a ma kezdődött közös miniszter tanácskozások, újabb elviselhetetlen terheket rónak reánk.

Mutasson nekünk valaki olyan esztendőt a melyikben ezek az orákulumok el nem mondattak volna, akár a delegációk üléseire, akár az országgyűlések megnyitása előtt. Hiszen nem is igen van alkalmasabb pillanat a kormány szidására, a gyanúsításra, mert ha aztán mégis mindezekből semmimélt semmi be, kész a mentség, hogy: megjött a kormány felszólalásunktól s így állott el szándékától. Akkor aztán verik a mellöket, hogy: lám mégis csak vagyunk mivalakik.

Hát ugyan van-e a világon könnyebb munka mint gáncsozni. Van-e könnyebb mint a más munkájában hibát keresni, belekötni az előfába is, jót nem mondani soha senkiről? Ez a mi ellenzékünk hitvallása az alaptétel.

Egyetlen egyszerű emlékezőnk reá, hogy elismerte valaminek a szükségét akkor, t. i. mikor a nyáron a tengerészeti gyakorlatok tartattak, azt mondta akkor, hogy ez a tengeri haderő minden kifogáson felül áll, s hogy az arra fordított kiadás nem kidobott pénz, hanem szükséges valami.

De hát van annak már két hónapja is, s így meg lehet, hogy a publikum el is felejtette, annál fogva most már meg lehet azt az intézményt támadni ismét.

A verebek az erdőn azt csiripolják, hogy a haditengerészet milliókat kér ismét, melyet ugyan a közös hadügyminiszter nem akart megszavaztatni s emiatt egy kis összeütközés is volt, de a mi már elsimított, s a követelés megmaradt a delegációk elé terjesztendő listában.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Tóth Kálmán ünnepély.

Baja szept. 22.

Gyönyörű verőfényes idő kedvezett tegnapelőtt a Tóth Kálmán ünnepélynek. A budapesti küldöttek a szépen feldisznított állomásnál Szutrey Lipót szoborbizottsági tag által fogadtattak. A bevonulás a városba imponans volt, a feldisznított és fellobogóztató utcákon ezrekre menő nép várta az érkező vendégeket.

Az ünnepélyen megjelentek az akadémiáról Vadnay Károly (Pulszky Ferenc és György Vilmos akadályozva voltak a lejuvetben); a Kisfaludy-társaság részéről Beöthy Zolt, a Petőfy-társaság részéről Komócsi József, Szana Tamás, Prém József és Abafi Lajos, az írók és művészek körét Sipos Antal és Kanyarszky György képviselte.

Jelen voltak továbbá a főváros és több más város küldöttei, Bács megye küldöttsége.

Az ünnepélyt reggel 9 órakor a város háza feldisznított közgyűlési termében Dreischer Ede polgármester nyitotta meg, ki határozott beszédében méltányolta az ünnepély jelentőségét a küldöttségeket melegen üdvözölte.

Ezután Ferenczy József lépett az emelvényre s körülbelül egy óra hosszáig tartó emlékbeszédet mondott Tóth Kálmán felett. A terep zsúfolásig megtelt hallgatókkal, kik Ferenczyt lelkesen megénezték.

Azt mondja az orákulum, hogy azok a gyakorlatok csak azért tartattak, hogy szemképrázattal vegyék élet a költségvetés elleni demonstrációknak, azért hívtak Fiuméba egyik sok magyar vendéget s különös megtiszteltetésekben, a magyar kikötő előtt megújították a gyakorlatot.

No hogy a ki így beszélhet, az nem találta fel a puskaport annyi bizonyos, mert azt csak tudnia kellene, hogy az osztrák-magyar monarchia tengeri ereje nem mehet hadgyakorlatozni sem az Atlanti-Oceánra, sem a Verestengerre. S ha van abban valami igaz, hogy ezen — mindenki által kitűnőnek elismert tengeri haderőre, költség megszavazása kértik, az csak az ügy érdekében, csak annak emelésére, tökéletesebb tételére kértik.

Gyarló beszéd, hogy nincs nekünk arra szükségünk. Az örök béke országa nem e földön van s részint ezért, részint pedig azért, mert kiterjedt tengeri kereskedelmünk van, elvitázhatlan érdekünk, hogy erős tengeri haderőnk is legyen. Tessék leszereltetni a többi hatalmak tengeri haderejét, akkor aztán beszélhetünk mi is leszerelésről. De mikor azt látjuk, hogy az egész világ annak szaporításán és erősítésén munkálkodik, nagy egygütyűség volna mi tőlünk nem hasonlót csellekenni.

Ne üssük hát a dobát előre, hanem várjuk be azt a rettegett közös miniszteri tanácskozást, mert hátha még sem olyan fekete az ördög mint a milyennek festik?

A kholera.

Nápoly, szept. 22. Míg a járvány a szegényebb városrészekben csökken, a vagyonosabb részekben kezd terjedni. A del Carmine nevelőintézetben, Marcato-negyedben, hol előbb nem volt járvány, tegnapelőtt négy eset fordult elő, mind halálos kimenetellel. A közoktatási minisztérium Nápoly összes népiskolai helyiségeit a városi hatóság rendelkezésére bocsátotta. Ideiglenes árvaházul oly gyermekek számára, kik most vesztek el szüleiktől, a Sant Antonia a Tarsia helyiségeit jelölték ki.

Az intézet mindkét nemű árvát felvesz és 16 éves korukig neveli őket. Matteo Schilizzi, ki fáradságban volt az ápolásban s

nek Umberto király szóban és írásban fejezte ki köszönetét, tegnapelőtt kolerát kapott. E hír mély benyomást tett. A Lombardiából és Toskanából jött önkéntes ápolók közül tízen megbetegedtek, köztük Ferrari gr. képviselő. Rocco Lombardo meghalt. Ortale tanár kórházigazgató tegnap kolerában meghalt.

Hajdumegye közgyűlése.

(Folyt. és vége.)

Alispán jelentése a fegyelmi bírságpénzek hovatartozása s kezelési módja felett alkotott megyei szabályrendelet módosítása tárgyában.

Ugyanannak előterjesztése a megyei betegápolási pótadó kivetése tárgyában.

Ugyanannak jelentése a volt Hajdukerületi székház egyes helyiségeinek és orvoslaknak bérbeadásáról.

Ugyanannak jelentése a megyei házipénztárnak f. év május és augusztus hóban megejtett vizsgálatáról.

Ugyanannak jelentése a katonai beszállásolási pótadó újabb kivetése tárgyában.

Szina Gyula megyei tiszti ügyész a rendezett tanácsú városok által készített az „anyagszerekről“ számadás vezetés módját tárgyzó szabályrendeletet beterjeszti.

Ugyanaz Csutak Kálmán 48/49-ki honvédezednek ezen megyei nemesség laistromába való felvétele iránti kérvénye tárgyában véleményét beterjeszti.

Ugyanaz a szerbtövis kiűrtásáról; a szemét, trágya stb. kihordásáról és a községben vagy annak közvetlen közelében lövöldözésről készített szabályrendelet tervezeteket beterjeszti.

Ugyanaz a fogadó, vendéglő, kórosma, sörbáz, pálinkamérés és kávéház iparokról, valamint a kéményseprő-iparról a szolgabírói járási területekre készített szabályrendelet előterjeszti.

Ugyanaz H. Dorog városnak az anyagszerekről számadás vezetés módját tárgyzó szabályrendeletét beterjeszti.

Ugyanaz mint az Egészségügyi bizottság elnöke Melatinszky Kálmán és Szathmáry Géza gyógyszerészeknek H. Szoboszló város területén egy másik gyógyszerár felállításának engedélyezése iránt külön beadott kérvényeiket beterjeszti.

Ugyanannak jelentése a h. dorogi és b. újvárosi belvizek levezetése iránti intézkedések tárgyában.

Ugyanaz a szabályrendeletet készítő bizottságnak a szalasterméknek a városok és községek belsejében elhelyezése szabályozása tárgyában alkotott szabályrendelet javaslatát bemutatja.

Hajdumegye egészségügyi bizottságának jelentése a b. újvárosi ref. egyház lelkész-

nek a holttesteknek a templom épületébe való bevitelét eltiltó kérelmezése tárgyában.

Hajdumegye és Debreczen szab. kir. város kir. adófelügyelője B. Újváros község képviselő testületének 1793/1883. sz. a. hozott, a napszámosok megyei községi és iskolai adójára vonatkozó határozatát átküldi.

Kir. mérnök Pretsinszky Pál jelentése Egyek község 1884 évi közmunkája tárgyában.

Kolozsvár szab. kir. város törvényhatósága a f. évi június hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlésében hozott határozatát tudatja.

Jász-Nagykun Szolnok megye közönségének átirata a közmunka ügynek a közteher viselés elveinek megfelelő törvényhozási rendezését kérelmező s a közmunka és közlekedési minisztériumhoz felterjesztett feliratnak pártolása végett.

Zólyomgye törvényhatósági bizottságának, megkeresése, a hivatalos rendőri közlönynek hatóságok részére ingyen leendő kiadása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratnak pártolása végett.

Torontálmegye közönsége a községek és törvényhatóságok rendezéséről szóló törvények megváltoztatása s közigazgatásunk reformálása ügyében a képviselőházhoz felterjesztett feliratát pártolás végett küldi.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy közgyűlése a törvényhatóság által alakítandó ipartanácsba f. évi október 1-től 1885. szept. 30-ig terjedő időszakra rendes tagokul Cseh Béla h. bűszörményi kereskedőt és Papp Elek h. nánási iparost, póttagokul pedig Veesev Lajos p. ladanai kereskedőt és Juhász Imre bűszörményi iparost választotta meg.

B. újvárosi járási szolgabíró jelentése Sámson község előjáróinak Szepessy Gábor megyei mértékhatóság ellen beadott panaszuk tárgyában.

Ugyanaz Csege község előjáróinak a községi szervezési szabályrendelet X. §. 1-ső pontjára vonatkozó megváltoztatás iránti határozatát felterjeszti.

Nádudvari járási szolgabíró Kaba községi képviselő testületének 10,500 ft állam kötvény eladhatása iránti kérvényét felterjeszti.

H. Bűszörmény város polgármestere a város tulajdonához tartozó kiadó kir. haszonvételi jognak árverésen kívül bérbe leendő adása tárgyában hozott városi képviselői közgyűlési határozatát jóváhagyás végett felterjeszti.

Nádudvar község 1883. évi Molnár János által vezetett számvölég megvizsgált számadása.

H. Vámos-Pécs város 1861/2 évi Polgár Imre városgazda által vezetett számvölég megvizsgált számadása.

mal voltak képviselve. Szász Károly és Simonffy Kálmán a mai ünnepély alkalomból üdvözlő táviratokat küldöttek.

Este kivilágítás volt, mely nappali fénybe borította a város utcáit.

Földalatti kaland.

Egy newyorki ügyvéd írónka, ura távolléte alatt annak papírai között motozván, egy naplóra akadt, mely Nyugat-Amerika egyik legerdekesebb rablótörténetét tartalmazta. A nevezetes kézirat így hangzott:

„Tegnap egy vadászati kirándulás alkalmával Brownson-Track (egy nevezik a newyorki állam északi részének egy meszeszeterjedő erdőjét) egy pontjára érkeztem, melyet az indianusok évenként gyűlőhelyül használnak, mielőtt Oneida-Lake-ba hazatérnek. Innen akarám utamat folytatni. Fél mérföldnyire északra, sziklák között széles patak hömpölyög, mely mellett sűrű fényűerdőség vonul el. Nemsokára megéheztem és így idején tartottam egy fogó y madarat, mely valamely közel fára leereszkedett, célba vettem. Ugyes szemem nem csal és néhány másodperc múlva ott feküdt a pompás madár; fejét mintha késsel elmetstették volna. Azonnal megkaptam, tüzet raktam és nyársra huztam. Tíz perc múlva kész volt az ebéd. Most kedélyesen hozzá nyultam a palackhoz, melynek tartalmát holmi szeszest kotyvadék képezte Lakomázás közben körül néztem a vidéken és szemembe ötlék egy nem messze tőlem álló vén, félig kiszott búkka. Különös. Mintha füst szállana a faból és ke-

vés zöld ágai közül. Eleinte azt véltem, hogy szemem csalódna; de miután ezeket megdörzsöltem és a füst még mindig ott volt, azt hittem, hogy ez az én tüzeimből származik. De ezt egészen másféle hajtotta a szél; végre azon gondolatra jutottam, hogy a fa törzsének üresnek kell lenni; jó. De hát akkor hol a tűz?

Kihuztam övemből a kis baltát és a fához közeledtem. A legelső ütés hangja arról győzött meg, hogy a hínál nem sokkal többet kell átvágnom; a másodikká már lyuk támadt, melyből sűrű füstfelleg kavardott ki. Pillanatnyi megdöbbenés után úgy találtam, hogy az alig lehet másképp, mint hogy a fa valami barlanggal áll összeköttetésben, mely ennek mintegy kéményeül szolgál, beemete pedig nem lehetett máshol, mint a patak sziklás partján. Az indianusokkal, kik e vidéken vadásztak, saját kirándulásaim következtében jó egyetértésben voltam, más emberi lények pedig alig tartózkodhattak itt; így aztán hívéim, nem lesz veszélyemre, ha kíváncsiságomat követve, folytatom felfedezésemet. Nemsokára elértem a folyó partját és kevés keresés után találtam oly helyet, melyről a folyó medrében leereszkedhettem, miután az üres búkkaival szemközt egyenesen fölálló sziklát vettem irányulól. Midőn így a mélységben tovalépve, kémleltem a parton, mintegy lábnyira magam fölött egy sötét nyílást vettem észre.

Ez az, mit keresek gondolom: csak az volt most a kérdés, hogyan másszam meg a meredek sziklát. Figyelmes megtekintés után észrevettem, hogy a nyíladektól a víz felé hárántosan húzódik egy fekete vonal, mely kö-

Orta Ohnet György. Önség! A legönzet-
ásom, pályám iránti
ágygyl, társulatom
aba vetett bizalom-
ebreczeni színi évad
hogy az szellemi
lefolyt évadokat.
törökvesem az lesz,
észetet azon színvo-
t a magyar vidéken
es csarnok megérde-
követelhet. Adja is-
résünket siker koro-
nak legdrágább, leg-
a nagydímmű közön-
és nagyrabecsült ro-

szépt. hó 19-én.

Mély tisztelettel
recsányi Ignác
színigazgató.

rek.

és. Szeptember 25-én
akor, a város-haza
bizottsági közgyű-
Polgármesteri je-
elet, mely szerint a
társaságnak a Deb-
tendő helyi érdekű
alatti engedély meg-
szépt. Möriz Pál
ezentől B. Újfalugi
autovonala az elő-
latott. 4. Tanács
bizottságok meg-
az a borfogasz-
ában. 6. Ugyanaz
a községi és kör-
tása tárgyában 7.
átrátával a rendőri
re díjmentesen le-
en. 8. Az 1885. évi
as debreczeni kerü-
ó irata az 1884. évi
itt 1000 forintért. 9.
felvétel. Debreczen.
ouffy Imre királyi

ése. A közuti vasut
gindul, s ez a kö-
gessé teszi, hogy a
megtörténjék. A ka-
kedik hogy már a
aj piacokon tartas-
a egyetlen szeker
elyet. A g a b o n a
végen lesz a má-
lgen; a g y ü m ö l
hatvan-utazán a fu-
ut e z á i g terjedő

ha a gőzgépek meg-
megnyitható lesz.
pek már elkészül-
tattott velük és ugy
ozhatna késedelmet.
aság ugy intékez-
egy-egy ember utaz-
gy utközben minde-
sürgesse.
ref. egyház tanács-
ber 24-ik napján
ülést tart. Tárgy:

Mély fájdalommal s
felejtethetlen le-

dezen szemfényvesz-
em értem, mondám
etszik valami, szöl-
dolgolt. E barlangot,
em, mint természeti
rekinteni; ha ez a
legalább illő lett
o admittance*) föl-
o vagyok oly ember,
körében háborgatni

ltek.
ag, melyet más hely-
ek tartottam volna,
után előre, hátra,
ag egyszerre karjai-
egy ajtó becsapását

eimről a kendőt, de
m, mint a világ te-
eztem, mintha szalma
valóban meglehető-
tam, melyre azonnal
történendő dolgokat
k után nyultam, de
s baltám eltűntek —
hát ezen sajátságos
nek átadva. Meddig
em tudom; de — a
z időszámítás minden

szépt. hó 19-én.

nyunk testvérünk, illetve unokánk, néhai
Harsányi Mariskának folyó hó
szeptember 23-án hajnalba 3 órakor huzamo-
sabb gyöngékedése különösen 3 hónapi su-
jos szenvedése után életének 19-ik évében
történt gyászos kimúlta. Megboldogult ked-
ves halottunk földi részei folyó hó szept.
24-én d. u. 3 órakor fognak előbb a nagy
Hatvan utcazi 1560-ik számú házuknál,
majd a ref.: nagy templomban tartandó gyá-
szos szertartás után, a Hatvan utcazi sir-
kertbe örök nyugalomra tétetni. Mely végtisz-
tesség tételre rokonainkat, jó barátainkat, s
általában a résztvevő közönséget bánatos
szíjvel meghívjuk. Debreczen 1884 szept. 23-
án elhunytak bánatos szülei polgár Harsá-
nyi János. Testvérei: Erzsébet férjével Bá-
nyai István és Zsuzsánna.

— Aradon nagy részvét mellett temet-
ték el az öngyilkossá lett F a l u d y S á n d o r
hadnagyot. Menyasszonya, ki miatt az
öngyilkosságot elkövette, a szomorú eset hí-
rére veszélyesen megbetegedett.

— Tüz. Özv. Király Józsefnének a ho-
mokkterben, a második járásban levő háza a
mult éjtel teljesen leégett. Nem lehetett sem-
mit megmenteni s a kár igen nagy. A tűz
keletkezésének oka ismeretlen.

— Helyreigazítás. Tekintetes szer-
kesztő ur! Bees lapjának 181-ik számában
„Hortobágyi belviz szabályozási ügyek“ ro-
vata alatt csekély személyemet érdeklő téve-
dés történt, amennyiben ott az monadtik,
hogy: „egyebként a társulása lépést elfo-
gadja.“ Minthogy a f. hó 16-iki értekezleten
etekintetben épen ellenkezőleg nyilatkoztam,
a társulást ez ügyben bármilyen alapon is, sem
akkor, sem jövőben elfogadni nem szándé-
kom. Nehogy pedig azon érdekeltek kik ezen
értekezleten jelen nem lehettek, csekélyse-
gem magatartása iránt tévesen legyenek in-
formálva, jelen helyreigazítót soraim becses
lapjában közzétételét kérem. Teljes tiszte-
lettel vagyok P. Bárházán szept. 21 1884.
Alázatos szolgálója, Bory Béla.

— Összehasonlító statisztika az aug-
31-től szept. 6-ig terjedő hétről: Budapest
született 287, meghalt 193, Debreczenben
szül. 49, elh. 38, Pozsonyban szül. 30, elh.
23, Keckesmetén szül. 37, elh. 37. Aradon
szül. 26, elh. 14, Temesvárott szül. 35, elh.
20, Nagyváradon szül. 29, elh. 16, Kassán
szül. 20, elh. 23, Sz. Fehérvárott szül. 19,
elh. 14.

— Debreczeni löversenyek a pályá-
téren Szombaton október 4-én és Vasár-
nap október 5-én tartanak mindenkor dél
után fél három órakor. Első nap. I. Két-
évesek versenyre 200 drb. 10 frankos arany
államdíj 3200 méter. II. Nagy-Handicap 1000
ftt egyedi díj 3200 méter, III. 200 drb. 10
francoos arany államdíj, 2400 méter. IV. Me-
zei gaadák (földszek verseny). Távoltság
a pályá köre nyereg nélkül. A díj aranyban
fizetettik. Bejelentés fél órával a futás előtt.
V. Kisbaba Handicap 500 forint 1200 méter.
VI. 150 drb. 10 frankos arany államdíj, 2000
méter. — Második nap. I. Debreczen
sz. kir. város díja 100 drb. és kir. arany
2000 méter. II. Asszonyok díja. Urlovarok
2000 méter. III. 350 drb. 10 fros arany áll-
lamdíj, 3200 méter. IV. Debreczeni taligások
versenye. Távoltság a pályá köre egy jóval
állva hajtva. A díj aranyban fizetettik. Be-
jelentés félórával a futás előtt. V. Vigasz
verseny. Handicap Távoltság 1200 méter. VI.
Akadály verseny 500 ft adja Blaskovics
Ernő ur. Urlovarok 3200 méter. — Helyiárak:
Páholy egy napra 6 ft. Páholy két napra
10 ft. Zártszék 1 ft. Ülőhely 50 kr. Álló-
hely 20 kr. Lovas nézőknek bemenet a körbe
2 ft. Belépti jegy a Tribüne előtti tere egy
napra 3 forint, két napra 5 forint. — Jel-
vények (részvényesek részére) kaphatók:
Márton László urnál Szent-Anna utca 2263.
szám alatt, a verseny napokon pedig kint a
titkári szobában. — Másféle jegyek előre
válthatók, ugyszintén versenysorozatok is
kaphatók. Szepessy és Kerekes urak ke-
reskedésében (város-haza alatt) s a versenyna-
pokon delután kint a pénztárnál. A város és
versenytér közti közlekedés következtelen ren-
dezettett el: árak: Bérkocsi egy verseny-
napra oda és vissza 3 ft. 50 kr. — A kapi-
tányi hivatal által elegendő mennyiségben
kijelölt bérkocsi száma a Megyeháza és a
Bika szálloda, omnibusz pedig a Bika szálloda
előtt déli 1 órától kezdve fel lesznek állítva.
Az omnibusz indulása pont fél kettőkor lesz;
a bérkocsi tartoznak a kijelölt helyen leg-
alább fél háromig várakozni. Egy bérkocsi
többet négy személynek nem köteles felvenni.
Jegyek az omnibuszra a Bika szállodában
válthatók.

— Mérges csók. A bécsi klinikán je-
lenleg egy magyarországi törvényszéki bíró
fekszik beteg, kinek baját egy csók okozta.
A pácienst neje ugyanis Párisból rendelt szé-
pítő szerrel szokta arcát bekenni, mely
szerben nagymennyiségű higany fordult elő.
A betg nyálában orvosai megtalálták a hi-
ganyt! — Ez eseten okuljanak azok, akiket
illet.

— Rablás. Folyó hó 9. és 10-ike közti
éjjelen Kesztenbaum Mór újléti koresmáros
lakásába három ismeretlen egyén hatolt be
és töle 30 ft. pénzt egy aranyórát, egy kö-
peryt és egy téli felöltőt elrabolt. A gazok
mindeusetre keveselték a rablás eredményét,
mert másnap azaz 10-én reggel a halápi
koresmát is meglátogatták. A megremült
koresmáros Roth Adolf védelemre sem gon-
dolhatott és 50 ft. készpénztől s több in-
góságától személtárra foztották ki. Itt is

kevés volt nekik a zsákmány és késekkel
támadtak a koresmárosra életveszélyes fenye-
getések között követelve az állítólag elrejt-
ett többi pénzt. Miután azonban több zsák-
mánya kiltás nem mutatkozott, eltávoztak.
— vámos-éricsi csendőrség neszt véve, utá-
nuk eredt s a tetteseket — Debreczen alatt:
Andrássy Sándor pecze-szent-mártoni, Szi-
lágyi János vajdai és Pikó János sámsoni il-
letőségű egyének személyében szerencsésen
elfogta. A rablóknál négy darab kést és a
rablott tárgyakat találták; e „keresmenynyel-
együtt a debr. kir. ügyésznek még az nap
átadták a derék csendőrök.

— Újabb vasuti szerencsétlenség tört-
ént ismét. A szerencsétlenség színhelye az
aszódi pályaudvar volt. Bent állt a pályau-
darban a hatvani omnibuszvonat, a tájéző
szabad bemenetet jelzett a rutka-budapesti
gyorsvonatnak. A mint a gyorsvonat derobo-
gott helytelen váltóállítást következtében arra
a vágányra csapott, hol az omnibuszvonat áll-
lott. A teljes erővel történt összeütközés oly
heves volt, hogy a vonatvezető képtelen volt
az első másodpercekben a fékezőt használni.
Közvetlen a szerkocsi után kapcsolt máha-
kocsiban lévő kalauz súlyosan megsérült. Az
utások között is történt sérülés. Egy másod-
osztályú kocsi utasa homlokán, orrán szenve-
dett oly súlyos zúzódást, hogy megérkezte
után azonnal kénytelen volt magát a Rókus-
kórházba szállíttatni. A vonat, melynek 9 óra
40-perckor kellett volna Budapestre érkezni,
csak tizenegy óra tájban érkezett meg.

— Végzetes tréfa. A szerajevói bört-
töben sajnos szerencsétlenség történt. Ejjélu-
tán 3 órakor a börtön egyik folyosóján álló ör-
huz öre, az I. győlögezered közlegénye, Hol-
ler, egyszerre lépteket hall maga mögött, s
amint hátránéz, látja, hogy egy bosnyák ru-
közedik feléje. Minthogy ez nem lehetett
más mint a legbáns ember közelebb fölállított ör-
vagy a fegyverek közül egy szökevény, a
közledőnek pedig bosnyák ruhája volt, Hol-
ler kiáltott: „Stoj!“ állj meg! Az alak azon-
ban nem tördött a kiáltással, nagy léptek-
kel közeledett Holler felé, ki szuronyse-
gezve várt. Az alak megfogta mindkét kezé-
vel a szuronyt, melyet azonban Holler el-
rántott tőle olyan erővel, hogy mindkét ke-
zét megvágta; az alak ezután futni akart,
de az ör ráltott, s leterítette, ki e szavak-
kal esett össze: „Oh Holler, mit tettél!“
Az örség gyorsan előfutott a durrannásra, s
a földön fekvőben egy katonatársukra ösmer-
tek, Schkinda közlegényre, ki tréfiából vett
magára egy szarítani fölakasztott bosnyák
ruhát. A lövés vállát zúzta össze, olyan su-
lyos sebet okozva, hogy a katona folygó-
gyulásában nem hisznek.

Egy choleras a törvény- szék előtt.

— Mikor Nápolyban kiűtött a cholera,
s nemokára Rómába is jelenkezett egy, —
majd kettő — négy eset, a lakosság megdöb-
bent annak a gondolatától, hogy Rómában is
általánossá lett a ragály. Esténként a Piazza
Ravonán áttalók suttogva adták szájról-
szájra a rémszótóztó híreket.
S egyszerre a Bernini-ut felől keserves jaj-
gatást hallanak a setők: „Az isten szerel-
mére segítség! segítség! borzasztó roszul ér-
zem magam, segítség!“ — „Mi történt?
kérdek az emberek megdöbbenve. „Oh iste-
nem, azt hiszem, hogy cholera lettem! Oh!
„Dio mio! kieltott egy anyóka. „A cholera!
Gyorsan C. rolino, Angioletta, hamar gyer-
mekek, el innen. Segits meg szent Róchus!
A peste, fame t bello libera nos Domine!
Néhány ember odangrott s segíteni akart
rajta, de őt nem lehetett onnan emelni, olyan
nehéz volt mint a kő; nyugótt haldadozott
szaualomramlótán. Sokan réz pénzt dobál-
tak kalapjába; mások szeszcs itatokat erőlt-
tettek torkába, de minél több pénzhez és pá-
lyinkához jutott, annál jobban bögtő. A se-
gítségre sietők éppen elhatározták, hogy be-
viszik a kórházba, midőn elősietett a rendőr-
ség megtudandó, hogy mi okozza a esődlést.
Alig hallotta a cholera a rendőrség szabá-
lyos, nehez lépteit, fölugrott s vágatva ro-
bant el. De csakhamar utótlérték és becsuk-
ták. Ma, — e sorok Rómában e hó 17-én
keltek, — állott a törvényszék előtt.

— Elnök: Maga Salvatore Boschi és
már tizenegyszer volt büntetve lopás miatt?
V á d l o t t: Kérem, csak tizszer — Elnök:
Hát hiszen marad elég ez egy nélkül is. Mi
indította őnt arra, hogy szept. 7-én a répet
ily nyomorult módon megcsalja? V á d l. Ma
signor giudice, mi jut önnek eszébe? Iga-
zán nagyon rosszul voltam. Sora Nana, a
koresmárosné, egy nagy fazék b bot tett
elem, én megettem mind s vizet ittam rá.
Már most képzelje. . . E l n ö k Semmi az,
Sora Nana azt mondja, hogy már esztendeje
sokkal tartozik neki s azért nem is mutat-
kozott nálla már egy éve. — V á d l. Jó, jó,
de azért babot mégis ettem, s minthogy rosz-
szul voltam . . . — E l n. Olyan roszul,
hogy egész a Vaticánig tudott futni míg az
örök utótlérték? — Hisz épen ez az! Azt
gondoltam: a kórházba jussak? Soha! S
S minthogy tudtam, hogy az izzadság jót tesz,
elkezdtem futni s addig futottam, míg össze-
estem mint egy kutya. Még ma is fáradt
vagyok tőle. — Tehát pihenje ki magát a
börtönben három hónapig. V á d l. Na-
gyon jó. — E l n. S börtönlőn hetenkint két-
szer, hogy máskor ne egyék rosz babot s
vizet ne igyék rá.

CSARNOK.

Amerikai regény.

Az egyesült-Államok legelőbbkelő für-
dőinek egyikében, Saratogában, egy szép fia-
tal hölgy mindenki figyelmét magára tudta
vonni. Miss Rogernek nevezte magát, rende-
sen izléses fekete öltözékben járt; azt mon-
dák, gyászolja atyját, Baltimorenak nemrég
elhalt tekintélyes kereskedőjét. A busongás
összeállta vonásait, a könnyek megsáppasz-
ták, megronták egészségét, melynek helyre-
állítására fölkereste Saratoga bires ásványos
forrásait. A szép hölgy mindennap eljárt a
forráshoz, a rábámszókodók előtt szemérme-
sen lesüté szemeit s egvedül fájdalommal lát-
szott elfoglalva lenni. Ugyanez időtájt érke-
zett Saratogába Maldougan örnagy is. Ha-
talmos, előkelő modoru ember volt, ki bizo-
nyos közönyösséggel tekintett az emberekre.
Azt mondák, hogy angol tiszt s egy lordnak
öccse. Arról is beszéltek, hogy Amerikában
kiterjedt birtokai vannak. Az örnagy nem ke-
resett ösmerettségeket, de nőkel szemben
sohasem volt érdekes. Az örnagy és miss
Roger véletlenül találkoztak a kuttál; ő ép-
pen megtöltötte poharát, midőn a miss belé-
pett, — fölajánlotta azt neki, s a miss mi-
alatt ivott, elejtette kendőjét; a tiszt föle-
melte, udvariasan átnyujtá, mire a hölgy el-
pirult s olyan zavarba jött, hogy napernyő-
jét is elejté, mit a tiszt épp oly udvariasan
emelt föl és nyújtott át. Ezzel szétváltak.

Másnap reggel, midőn még a vendégek
szundikáltak, merő véletlenből ismét találkoztak
a kuttál. Az őt, aki a poharakat meg-
töltöni szokta, még nem volt ott, s az örnagy-
nak ismét volt alkalma lovagiaságát
gyakorolni. Most már némileg ismerősök vol-
tak. A tiszt sétat ajánlott fel s a miss némi
habozás után beleegyezett. 10 órára vissza-
tértek. Az ebéd előtt az örnagy keresett egy
árnyas magános helyet a kertben, s véletle-
nül ott találta a misst könyvvel kezében.

Érdekes beszélgetést kezdtek tanulmány-
aikról, melybe közelebb fekvő dolgokat is be-
levontak. Az eddára hívó harang a társalgás-
nak véget vetett. Delután az udvarias örnagy
egy gigbe segíté a misst, s míg a sétatkooszás
tartott, a fürdő nyelvezrede azt suttogta, hogy
ketten a szomszéd faluban mentek hazaságot
kötni. S ez uttal a hír igazat mondott. Midőn
viszatértek, azt látták, hogy az udvarló sze-
rénységét a férj diadalmas mosolya váltotta
fől az örnagy arcán. Másnap a hirtelen öz-
szekerült ifju pár elutazott egy idylli vidékre.

A boldogságban egy röpültek a napok, miutha
percek lettek volna. Eddg a vagyonskérdés
próziá trágyáról egy szót sem szóltak. Végre
a férj gyöngéden előhozta neje előtt azt is;
csak ugy odavetöleg szót neheáz:

- Ki kezeli birtokaidat, kedves Kitty?
- Te, kedvesem.
- Igen, később, de most?
- Most is te! felelt Kitty mosolyogva.
- Ne trétálj hát, szolt az örnagy, si-
mogatva neje kis kezét; nekem adad szive-
det, ideje, hogy már átadd vagyonsodat is!
- Arezom képviselte az én összes va-
gyonomat, felelt a hölgy, s vállára hajtá
göndör fejét.
- Hogy röviden szóljak, asszonyom,
szolt a férj kissé bosszankodva, nekem e pi-
lanatban pénzre van szükségem. Azt a bértelt
giget, a min idejöttünk, visszaküldtem, s
más kocsi bérelnem nincs miből.
- Hogy nyíltságodra hasonló öszinte-
séggel feleljek, felelt a hölgy, ki kell jelen-
tenem, hogy ebből a nagy világból semmin
sines, csak az, amit rajtam látsz.
- Akkor hát neked nincsenek birtó-
kaid?
- Egy valpalattnyi sines.
- Sem tokód a bankban?
- Egy fillérem sines.
- Sem készpénzed, sem ékszered?
- Semmin a világon.
- Akkor hát nem vagy örököse egy
gazdag örökösnek?
- Szó sines róla!
- Hát ki vagy?
- Az én neje uram, leánya egy becsü-
letes szabónak.
- Átkozott! káromkodott az angol
tiszt, lábaival dobogva. Arezát eltakarta, s
nehány pillanatig gondolkodott.
- Aztán gunyos derűtlenséggel így szolt:
— Szerencsét kívánok önnek asszonyom
ahoz, hogy egy koldus felesége lett. Tönkre
vagyok téve és nem tudok magamon se-
gíteni.
- Nem irhatnál egy váltót lord-bá-
tyádra.
- Nincs szerencsém egy lord rokoná-
nak lenni.
- Akkor talán ezreded pénztárából
kaphatnál előleget?
- Van is nekem ezredem!
- Hát birtokaid Arkansában?
- Egy kapa föld sines!
- Szabadjon! akkor kérdezni, uram,
hogy kicoda is ön!
- En az ön férje vagyok asszonyom, fia
egy játékosnak, aki elvisit és tudományát
hagyta rám örökségül.
- Az én atyám legalább jó nevelésben
részesített.
- Az enyim is, de ezuttal mégis hamis
kártyát huztam!
- Ezzel kirohant a koresmároshoz. Bájos
felesége meg lábujhegyen utána sompolygott.

Hány órakor megy innen a postakocsi New-
Yorkba?

- Ejjélután fél egyórákor.
- Rendeljen számomra egy helyet, s
éjjélkor költessen fel.
- Csak egyet?
- Csak egyet.
- A koresmáros a szokáshoz hiven kér-
te a hely előre kifzetését, amit a tiszt telje-
sített is. A házastársak nem folytatták beszél-
getésüket, de szobáikba mentek, s az örnagy
nemokára mélyen aludt. Neje azonban elűzte
az álmat; nesztelenül csomagolta össze hol-
mait. Ejjélkor kisuhand a szobából, s ment
le; a postakocsi megérkezett; a koresmáros
épen fölment az emeletre, hogy az örna-
gyot felköltse.

Fölösleges őt háborgatni, mondá a szép
asszony.

— Tehát az ön számára rendelte meg
a helyet?

— Természetes. Okvetlenül New-Yorkba
kell mennem.

Helyesen. Akkor az urat ne háborgas-
suk. Tessék jönni asszonyom, a kocsi már
vár.

— A hölgy elrobogott rábizva az örn-
agyra, hogy keresen magának más kocsi
és más — feleséget.

Közzgazdaság.

„Az Anker“ élet- és járadék biztosító
társaságnál 1884. augusztus hóban benyujta-
tott összesen 815 bevallás 1.921.270 frt biz-
tosítandó összeggel, és pedig: 493 bevallás
1.156.548 fttal halálesetre, és 322 bevallás
764.722 fttal életesetre.

Kiállitva lön 497 kötvény 1.084.300
frrtal halálesetre, és 362 kötvény 883.846
frrtal életesetre; összesen tehát 859 kötvény
1.968.147 fttal.

A havi bevétel volt 150,775 frt halál-
eseti díj, és 178.861 frt betételekben, össze-
sen: 329.637 frt.

Halálesetekért kifizettetett 46.744 frt.

Ez évben benyujtatott 5464 bevallás
12.561,018 frrtal, és kiállittatott 5083 kö-
tvény: 11.537,061 frrtal, ugyan ezen időben
bevétetett 2,352,133 frt; halálesetekért pedig
kifizettetett: 478.010 frt.

A társaság működése kezdetétől fogva
halálesetekért kifizettetett 12.750.569 frt, és
az 1871—84-ik telélsítársulás (Associatio)
eredménye 27.028.504 frt volt.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.)

BUDAPEST, szept. 23. A király
tegnap este Gödöllőre érkezett.

MURASZOMBAT, szept. 23. Milan
király tegnap délelőtt ideérkezett s Sza-
páry Géza várkastélyába szállt. Meg e-
kintette a szarvasmarha- és lókiállítást.
Delután vadászat volt, hét órakor fényes
ebéd és este kivilágítás, majd aztán nagy
estély volt. Ma ismét vadászat volt. del-
után a király visszamegy Gleichenbergbe.

NÁPOLY, szept. 23. Tegnap 254
cholerabetegedés és 114 halál-set for-
dult elő.

Felelő szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

1884.

Árlejtési verseny.

Debreczen sz. kir. város 6 rendőr-
biztosa és 64 közrendőre számára, hat
éven keresztül szükséges — a városi
számvevői hivatalnál közszemlére kített
kimutatásban foglalt ruhanéműek készí-
tésére és szállítására 4556/1884. számú
végzésel, ujabban árlejtési verseny ren-
deltetvén: azok, kik vállalkozni kíván-
nak, felhivatnak, hogy zárt ajánlatukat
10% bánatpénzzel és hazai gyártmányu
posztó és és vászon szövet minták csato-
lása mellett f. év sept. 30-ik napjának
d. u. 5 órájáig a polgármesteri hivatal-
hoz adják be, megemlítvén, hogy az aján-
latban határozottan kiteendő minden egyes
ruha darabnak vállalati ára. — A zárt
ajánlatok október 1-én d. e. 10 órakor
küldöttség által a város-házi nagytanács-
teremben fognak nyilvánosan felbontatni.

A többi feltételek a városi számve-
vői hivatalban megtekinthetők és máso-
latban is kivethetők.

Debreczenben 1884. szept. 19.

A városi tanács.

Előfizetési felhívás

„Debreczeni Kalauz”

ezimű nélkülözhetlen utmutató kézikönyvre.

Rég érzett hiányon kívánunk segíteni, midőn ez immár csaknem nélkülözhetlenné vált utmutató könyv kiadására vállalkoztunk.

Oly könyvet akarunk a debreczeni közönség s a Debreczennel összeköttetésben álló vidékiek és idegenek kezébe adni, melyben föltalálja mindazt, a mihez máskülönben csak hosszas kérdezősködés, utánjárás és idővesztegetés után juthat el, vagy gyakran el sem juthat.

A „DEBRECZENI KALAUZ” utmutatást fog adni mindenkinek, hogy minden előfordulható üzleti vagy hivatalos dolgában hol keresse az illetőket. E könyv magában fogja foglalni a *Debreczen városában létező összes hivatalok, intézetek, egyletek, az összes ügyvédek, orvosok, kereskedők, iparosok stb. névsorát mindenkinek pontosan megjelölt lakásával vagy üzleti helyiségével.* Oly könyv lesz ez, mely minden családnál, de különösen kereskedőknél és iparosoknál nélkülözhetlennek mondható.

Hogy mi minden lesz ez utmutató könyvben, tájékoztatul ide iktatjuk a gazdag tartalom egyrészét:

Debreczen sz. kir. város új tisztikara.
Városi bizottsági tagok, a virilisták különös megemlítésével.
Hajdumegye tisztikara.
Megyei bizottsági tagok.
Debreczeni kir. törvényszék.
Hajdumegyében levő járásbírók.
Debreczeni ügyvédi kamara.
Debreczenben lakó ügyvédek.
Debreczeni orvosok.
Magán mérnökök.
Okleveles szülésznek.
Hitfelekezetek azok előjárói s képviselői névlajstromával.
Tanintézetek: Ref. főiskola: akadémia, főgymnasium, tanítóképző. Városi reáliskola.
Kath. gymnasium. Kir. gazdasági tanintézet. Földműves iskola. Kereskedelmi középiskola.
Elemi iskolák. Fröbelkert. Kisdóvoda.
Leánynevelő intézetek.

Zenede.
Katonai parancsnokságok, hivatalok, helyben állomásozó cs. kir. közös és magyar kir. csapatok tisztikara.
Csendőrpáncsnokság.
Pénzügyigazgatóság.
Adófelügyelőség. Adóhivatal. Illeték-kiszabási hivatal.
Vasuti tisztviselők.
Postahivatal.
Távírdahivatal.
Dobánybevéltő hivatal.
Debreczeni pénzügyintézetek: hivatali helyiség, részvénytőke, igazgatóság, tisztviselők névsora s az utolsó évben fizetett osztalék.
Részvénytársulatok és gyárak: István gőzmalom. Czukorgyár. Lászlószeggyár ugyanazon adatokkal.
Debreczeni kereskedelmi és iparkamara.
Biztosító intézetek főigazgatói és ügynőkéi.
Kereskedők üzlethelyiségeik és kereskedelmi szakmájok kitüntetésével.
Iparosok iparágak szerint osztályozva üzlethelyiségeik megnevezésével.
Egyletek. Debreczeni kaszinó. Polgári kör. Kereskedelmi testület. Iparos kör. Termény-csarnok. Nőegylet. Vereskereszt egylet. Gazdasági egylet. Dalegylet.
Lövölde. Önk. tűzoltó egylet. Torna egylet. Tisztviselők segélyező egylete. Kereskedő ifjak társulata. Tanító egylet. Felolvasó kör. Honvéd egylet. stb.
Hogy ez utmutató könyvet mindenki megszerezhesse, árát igyekeztünk lehető olcsóra szabni.

Ára 50 krajczár.

Kérjük az előfizetési izek mielőbbi beküldését, — legkésőbb f. é. szept. hó végéig. Gyűjtőknek 6 előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Debreczen, 1884. augusztus hó 30.

A „Debreczeni Ellenőr” nyomdája.

ÚJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN, PIACZ, SIMONFFY-ház,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és diszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatok izek, hivatalos nyomtatványok

MINDEN ALAKBAN.

ÜGYVÉDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK,

FALRAGASZOK KÖRLEVELEK GYASZJELENTÉSEK. LEVÉLFEJEK ÉS LEVÉLBORITÉKOK,

báli meghívók, névjegyek, füzetek és könyvek

a legutányosabb áron állittatnak ki.

VIDEKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.